

KVINNORNAS TIDNING

N:o 11. 2:dra årg.

13 Mars 1922.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje Måndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomiafdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: — 1/2 år Kr. 3:75.
Lösnummer 20 öre.
F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1922

INNEHÅLL.

Riksdagen.
Kvinnliga präster.
Svenska kvinnornas Nationalråd.
Kvinnornas väg till kunskap.
Varthän?
Safed den vise och det sönder-
slagna ägget.
Göteborgs sjukstuga för övre Norr-
land.
Klockan nio.
Utländskronika.
Det lyckliga valet.
Teater.
Den nya giftermålsbalken.
Ett omen.
Varför dör kärleken?
Nässlor.

m. m.

Riksdagen.

Riksdagen har under den senaste tiden haft till behandling eller fått sig förelagd en del frågor av vikt och allmänt intresse — för att nämna några: upphävandet av bostadsbandet vid val till andra kammaren, sockerfrågan och det ryska handelsavtalet.

Enligt gällande lag skola Andra kammarens ledamöter bo inom den valkrets de representera. Detta bostadsband har man även vid tidigare riksdagar sökt att få bort. Det skäl man anför för denna reform, vilken finner stöd hos vänstern, är, att man genom densamma skulle få ett större antal lämpliga personer att välja mellan och kammaren därigenom kunna tillförsäkras verkligt goda krafter. Årets motion, som framförts av hr Wennerström, vänstersocialist, hade avstyrkts av konstitutionsutskottet. Under riksdagsdebatten påpekade reformens motståndare vikten av att de olika ortsintressena bliva representerade. Detta kan ske endast om riksdagsmännen bo inom sina resp. valkretsar. Slopas bostadsbandet kan detta leda till att vissa kulturcentra efter hand komma att representera hela landet. Båda kamrarna beslöt bostadsbandets bibehållande.

Sockerindustrien och betodlareintresset hava hos riksdagen begärt fortsatt statsgaranti för betris och sockerstillverkning för att därigenom tillförsäkras skälig vinst. Den svenska sockerindustrien befinner sig liksom den övriga europeiska betsockerindustrien i ett prekärt läge genom det starka prisfall, som inträffat genom överproduktion av rörsocker. Utan statens ekonomiska stöd sättes framhålls det, sockerindustriens existens på spel. Vad man begärde var antingen den nämnda statsgarantien eller en efter förhållandena avpassad glödtull. Bevillningsutskottet avstyrkte både dessa framställningar. Debatten i kamrarna förmådde icke i nämnvärd grad klarlägga frågan och kännetecknades, om man bortser från de direkt intresserade parterna anföranden, av en påfallande osäkerhet. Man var icke hågad att ekonomiskt stödja sockerintresset och man fruktade å andra sidan att skada den för vårt land så viktiga sockerindustrien. Vid voteringen segrade dock utskottets avslagsyrkande. Sockerindustrien och betodlarna få sålunda på egen hand reda upp sina affärer.

Det preliminära svensk-ryska han-

delsavtal som avslutats och undertecknats av handelsminister Svensson och chefen för den ryska handelsdelegationen i Stockholm, Kergentseff, har överlämnats till riksdagen, som för utredning remitterat den till vederbörande utskott. Förslaget tillerkänner de båda parterna en ömsesidig ställning som mest gynnad nation såväl i fråga om handeln mellan länderna som ock inom dem. Uppgörelsen synes för Sveriges del vara tämligen mager. Dess fördelar för oss hopsummeras av vår handelsminister på följande sätt:

Det utgör ett preliminärt och nödvärntigt ordnande av handelsförbindelsernas grundval, vilket måste fördras framför det nuvarande halft traktatlösa tillståndet. Det ger i vissa hänseenden gynnsammare villkor för ett fortsatt handelsutbyte mellan Sverige och Ryssland, öppnar utsikt för svenskar att återupptaga ekonomisk verksamhet därstädes och försämrar icke utsikterna för en lösning av de spörsmål, som detta avtal icke kunnat reglera.

Bland dessa "spörsmål" ingår det svenska kravet på ersättning för i Ryssland konfiskerad eller förstörd svensk egendom till ett värde mellan 3 och 4 hundra miljoner kronor.

Blir avtalet antaget av riksdagen, öppnas möjligheten för en massinvandring under handelsförklädnad av ryska bolsjevik-agitatorer till vårt land, om sovjetregeringen finner en sådan önskelig, vilket torde vara höjt över varje tvivel.

NÄSSLOR.

Bland författarna finnes det många som skriva och en och annan som också tänker.

Att vara för mycket missnöjd med sig själv är svaghet, att vara för mycket nöjd med sig själv är dumhet.

Halva världen finner nöje i att förtala, den andra i att höra på och tro förtälet.

Leve de hederliga människorna! De äro åtminstone mindre ohederliga än de andra.

När man är ung gråter man utan sorg, när man blir gammal sörjer man utan tårar.

En dum kritik är mindre nedsättande än ett dumt beröm.

Den som känner sig älska mindre, älskar icke längre.

Alla tankar äro sanna, det är från läpparna lögnerna komma.

Om du berättar för din vän hemligheter som andra under tyshetslöfte anförtrott dig, måste du förlora hans förtroende.

Man skall icke göra den kvinna till sin hustru som man icke skulle velat ha till vän om hon varit man.

Det är svårare att bibehålla en människas tillgivenhet än att väcka den.

Kvinnliga präster.

För Kvinnornas Tidning av Fil. dr Lydia Wahlström.

Vad man först och främst bör fasthålla vid behandlingen av denna fråga är, att den icke enbart och icke ens till större del är att betrakta som en kvinnofråga. Motståndarnes sätt att behandla saken kan ofta fresta oss att se den så, men ju mer vi i stället lära oss att betrakta den ur religiös synpunkt, dess mer bryta vi udden av ett motstånd, som bottnar helt enkelt i den manliga naturgrunden, fast i de flesta fall omedvetet för männen själva. I själva verket är det få nutida riksdagsfrågor, som "uppenbara så många hjärtans tankar och uppsåt" och blotta så mycket av temperamenter hos dem som syssla därmed, detta därför att den berör gudstjänsten och gudstjänsten är ett uttryck för både skönhetskänsla och religion.

En vanlig luthersk gudstjänst har både sin intellektuella och sin känslomässiga sida — det man kallar predikan och altartjänst — men i den frikyrkliga gudstjänsten överväger predikan, och i den katolska är predikan där den finnes, bara ett bihang till altartjänsten. Den katolska gudstjänstens höjdpunkt ligger helt och hållet i det sakramentala, den samlar sig omkring det högtidliga ögonblicket, då prästen lyfter upp den invigda hostian, det lilla vita brödet, och visar det för menighetens såsom förvandlat till Kristi lekamen. Men det är endast den rätta ligen vilda prästen som har kraften att förvandla brödet till det livselixir i både kroppslig och andlig bemärkelse, som ensamt kan meddela en katolik den Guds nåd, som han behöver för sin tillväxt, och prästen blir på detta sätt en offerpräst som för varje gång han förrättar den heliga akten liksom kallar ned Kristus till jorden igen och förnyar hans offerdöd.

Någonting helt annat är då den protestantiska prästen — han är huvudsakligen en lärare, tillsatt för att skaffa församlingen den bästa undervisning i Guds rena och klara ord, och hans prästvigning har icke utrustat honom med några magiska krafter, som kunna göra honom till en medlare mellan människor och Gud. I själva verket är han endast församlingens tjänare, utsedd av församlingen själv att förvalta den prästtjänst, som enligt bibeln egentligen tillkommer varje församlingens medlem i det så kallade allmänna prästodömet, som talas om i Petri första epistel. Men varje riktning i den protestantiska kyrkan, som går ut på att giva altartjänsten och sakramentet större betydelse än den undervisande sidan av gudstjänsten, som alltså går åt det mystiska hållet i utpräglad mening, får medvetet eller omedvetet en viss benägenhet att höja prästens betydelse för gudstjänsten och göra prästvigningen till en andemedeelse i alldeles särskild grad. Sådana riktningar ha vi inom schartauanismen, som också våra dagars svenska katoliker börja betrakta som en slags katoliserande tendens inom vår lutherska kyrka. Men dit hör också den riktning, som, mer eller mindre besläktad med den engelska högkyrkan i våra dagar, behärskar en del av våra yngre moderna präster och visar sig däri, att man ivrar för en del katolska cere-

monier, korstecken, processioner med kors, vaxljus på altaret etc. — i sig själva vackra och oskyldiga saker, som kunna bli farliga för protestantisk uppfattning, endast om de betona prästämbegets absoluta, religiösa nödvändighet och söka ge åt nattvarden en karaktär av magisk, fysisk kraftverkan, varigenom den blir något annat och mer än ett Guds ord i handlingens form.

Här träder frågan om kvinnliga präster in. Ty dessa omedvetet katoliserande riktningar inom vår kyrka, bli alltid omedgörligt avvisande i den frågan, just därför att det alltid ingår i mysteriereligionens karaktär, att mysteriet endast kan förmedlas av den högre stående varelsen, mannen. Det är därför som dessa riktningar, även om de vilja medgiva kvinnan någon del i kyrkans undervisande ämbete, alltid till följd av sin sakramentsuppfattning neka henne tjänst innanför altarringen. Därför är det också endast inom reformerta kyrkor, sådana som de amerikanska sekterna där man icke tillmäter någon särskild betydelse åt altaret eller rent av har ersatt det med ett bord, som man kunnat erkänna kvinnornas som verkliga innehavare av prästämbeget.

Nu är det den reformerta riktningen som våra frikyrkliga tillhöra, och man skulle sålunda kunna vänta sig, att de beredvilligt skulle lämna kvinnornas tillträde till sina predikantbefattningar. Men här finns det en annan hake, deras merändels utpräglad gammaldags bibeltrohet, som kommer dem att äberopa sig på det kända budet "kvinnor tige i församlingen". Det är emellertid icke svårt att uppvisa, att den vanliga tolkningen härav är felaktig, såsom man kan se redan av fortsättningen: "Men vilja de lära sig något, fråge de hemma sina män", vilket ju tyder på att det här icke är fråga om frihet att undervisa utan om frihet att fråga. Stället gäller ju en församling, nämligen korintianerna, där såsom i Grekland i allmänhet, det var vanligt att avbryta diskussioner med frågor. Det var ju mindre underligt om Paulus i någon mån ville begränsa rätten att avbryta talaren och då lät det gå ut över kvinnorna, vilka han som jude gärna ville ställa på en så underdånig fot som möjligt. Att förbjuda de därtill skickade kvinnorna att predika, har han så mycket mindre vågat, som han fastmer i ett tidigare kapitel i samma boka befäller dem att bära huvudbonad, medan de bedja och profetera, d. v. s. undervisa. Detta är som sagt den konservativa tolkningen av stället — den radikala gör processen kort därmed genom att helt enkelt förklara det som en i texten felaktigt inskjuten marginalanteckning. Sunda förnuftet säger oss ju för övrigt, att när vi icke i andra avseenden låta oss leda av den äldsta kyrkans sociala seder, behöva vi icke heller göra det i avseende på kvinnofrågan.

Andra invändningar från mera "världsligt" håll, såsom kvinnornas svaghet, kvinnans oförmåga att sitta ordförande i kyrkorådet och det mindre estetiska i att se en kvinna innan-

för altarringen, kunna besvaras mera summariskt. Röststyrkan är en teknisk sak, som icke beror på röstens höjdläge — dess större eller mindre "manlighet" — utan helt enkelt på förmågan att använda registret väl och nyansera det, kyrkorådet är icke svårare att sitta ordförande i än kungliga kommittéer eller världskongresser eller stora diskussionsmöten, där kvinnor för längesedan både i Sverige och andra länder ha visat sig kvalificerade som ledare. Och det estetiska i en kvinnas uppträdande i jämförelse med en mans beror icke på längd eller bredd utan på förmåga av värdighet och självbehärskning, och sådant kan en kvinna lika väl förfoga över som en man.

Det är emellertid icke nog att besvara inkast, man måste också komma med positiva skäl, och som jag förut påpekat, äro de religiösa härvidlag de tyngsta vägande, d. v. s. de skäl som utgå från de religiösa fördelarna för kyrkan. Man invänder ibland, att ingen skall kunna uppvisa, att det finns något särskilt behov av just kvinnliga präster inom församlingarna. Härpå kan man först och främst svara, att det finns stort behov av ökat antal präster inom särskilt de norra delarna av vårt land, där t. ex. Gellivare församling, stor som hela Värmland och med 18,000 invånare icke har fler än fyra. Jag menar icke att kvinnliga präster skulle vara lämpliga just där, snarare tvärtom på grund av de fysiska ansträngningar, som äro förknippade med vistelsen däruppe. Men om en mängd manliga krafter kunde frigöras för verksamheten där, så kunde kvinnliga krafter bli deras ersättare för tjänstgöringen i sydligare delar av landet. Man invänder, att de lediga platserna lätt kunna fyllas genom dispenser, som redan tillgripas i så hög grad, att snart var tredje präst inom vissa stift en gång har varit folkskollärare eller frikyrkopredikant eller amerikansk augustinapostor. Men större björntjänst kan man sannoligen icke göra vår svenska kyrka än genom att på detta sätt minska bildningen hos vårt prästerskap just på en tid, då arbetarmassornas stiggande bildning gör deras krav på prästerna både allt starkare och alltmer berättigade. Varför skulle icke bland de tio kvinnor i Sverige, som redan avlagt teologie kandidatexamen och sålunda fylla de teoretiska krav som ställas på våra präster, kunna finnas just de lämpliga ämnena? De ha i regel redan genom socialt arbete och uppträdande inom de kristliga ungdomsrörelserna kvalificerat sig för det arbete det här gäller, och deras allvarliga läggning kan ingen betvivla som med dem kommit i beröring. Härpå svarar man oss icke sällan, att man anser dem i hög grad behövliga för församlingsarbete, till och med för predikande, åtminstone inom ungdomsrörelse etc., men att det är skillnad på församlingsarbete och prästtjänst. Till biträde åt prästen anser man dem sålunda lämpliga, men icke till präster själva. Tankegången är så lik den inom vissa ämbetsverk vanliga, när det gäller kvinnofrågan, att faran ligger nära till hands att svara med vanliga kvinnosaksargument. Men denna fråga är för genomgripande för vårt folks andliga liv att behandlas som en vanlig politisk fråga. Och den påtagliga katolicism,

Svenska kvinnornas nationalråd.

Ett de kvinnliga organisationernas
centralförbund.

I kvinnorörelsen såväl hos oss som i alla andra kulturländer har föreningsverksamheten bland kvinnorna spelat en utomordentligt viktig roll. Det var först när denna föreningsverksamhet med kraft utvecklade sig, som kvinnorörelsen fick styrka att övervinna de skryhöga hindren och hemföra segern.

I vårt land hade sammanslutningstanken utomordentligt svårt att vinna insteg bland kvinnorna. Först vid det senaste sekelskiftet ägde genombrottet rum. Sedan denna tid hava en mängd kvinnoföreningar bildats med ekonomiska, politiska, ideella, humanitära och andra syftemål. Dessa organisationer hava visserligen varit och arbetat för sina egna speciella intressen, men de ha dock genom sin existens och sin i viktiga kvinnofrågor manifesterade solidaritet skänkt kvinnorörelsen en pondus, avgörande för dess framgång.

Sammanslutningens styrkegivande betydelse står fullt klar för våra dagars svenska kvinnor, men idén kan dock icke anses helt tillgodogjord så länge de många på olika linjer arbetande enskilda kvinnoföreningarna ej

som skymtar i varje åtskilljande mellan församlingsarbete och prästtjänst, bör endast besvaras med argument, hämtade ur protestantismens rustkammare. Vi fråga: Om det kvinnliga själslivet är behövtligt både inom förkunnelsen och det sociala församlingsarbetet, varför då förmäna den kvinnliga församlingsarbetaren att ge nattvarden åt de sjuka hon besökt eller konfirmera de nattvardsbarn hon undervisat?

Vår svenska kyrka står i det avseendet främst, att den är den mest protestantiska i världen, icke endast i avseende på det ringa antalet katoliker utan också i det avseendet, att den icke tillåter kloster inom landet. I själva verket skulle det passa gott i stycke härmed, om vår kyrka bleve den första lutherska som begagnade sig av kvinnliga präster. Den kungliga kommittéen för kvinnliga ämbeten, som nästa höst kommer att framlägga ett betänkande i saken till nästa års riksdag, har noggrannt sökt förhindra, att församlingar som icke önskade det, skulle kunna påtvängas kvinnlig präst. Och då dessutom kyrkomötet har vetorätt i frågan, är det ingen fara för att reformen skulle kunna i förhastande antagas. Önskvärdt vore endast, att de religiösa i tillbörlig mån kunde intresseras för saken, så att den icke komme fram som ett uttryck för församlingarnas krav. I så fall kunde den icke bli någon liberal partifråga i vanlig mening, men den bleve i stället ett fullödigt uttryck för den mest frisinnade sats i världen, apostelns ord:

"här är icke juda eller grek, här är icke träl eller fri, här är icke man eller kvinna utan alla ären I ett i Kristus".

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET

GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

EGNA FONDER KR. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande räntaTelegramadress
"Kreditbolaget"

I VARJE SVENSKT HEM

som vill följa
dagshändelserna
inom politikens,
handels-, kon-
stens och littera-
turens område
**läser man
numera**

GÖTEBORGS HANDELS- OCH SJÖFARTS-TIDNING

trätt i ordnad förbindelse med varandra och fått ett organ, vilket i sin hand förenar deras samlade inflytande och kan företräda dem utåt, då det gäller stora, för kvinnorna gemensamma önskemål. Ett sådant organ skulle kunna finnas i ett centralförbund, till vilket de olika föreningar vore anslutna, och vilket, för samarbete, stode i förbindelse med liknande organisationer utomlands.

Denna tanke har för längesedan vunnit beaktande inom svenska kvinnokretsar, något varom den organisation vittnar, vilken bär namnet "Svenska kvinnornas Nationalförbund". Men att förstälsten för dess betydelse icke är allmän, därom vittnar å andra sidan det sakförhållandet, att ännu många kvinnoanslutningar stå utanför detta förbund, och huru allt talar för att de torde tillhöra det.

I hopp att kunna väcka de ännu utomstående kvinnliga organisationernas intresse för en anslutning till Svenska Kvinnornas Nationalförbund lämna vi här nedan en redogörelse för dess verksamhet och dess syftemål, vilka kvinnorna helt säkert utan undantag skänka sitt gillande.

På amerikanskt initiativ hölls 1888 i Washington en internationell kvinnocongress, vid vilken ett världsförbund för kvinnor, *International Council of Women*, bildades. Sedan förbundet 1893 trätt i funktion, utfärdades inbjudningar till ett flertal länder att bilda nationalförbund, vilka sedan skulle sluta sig till det internationella förbundet. Detta räknar nu 30 anslutna nationalförbund och har sedan 1921 till ordförande M. me Chaponnière-Chaix.

Världsförbundet har till valspråk: "Allt det i vilken människorna skola göra eder, det gören i ock dem". Dess program upptager: Fred och skiljedom, kamp mot vita slavhandeln, lika moral för män och kvinnor, kvinnlig rösträtt samt vidare hygieniska frågor och uppfostringsfrågor samt frågor för in- och utvandring. Dess uppgift är att främja samarbetet mellan kvinnoföreningar i olika länder samt att ge kvinnor i alla länder tillfälle att mötas för att råd-göra om frågor rörande det allmänna, familjens och individens väl.

För varje fråga världsförbundet har på sitt program finnes en kommitté samt därjämte en finans- och presskommitté och slutligen en kommitté för lagar rörande kvinnans rättsliga ställning. Samtliga till världsförbundet anslutna nationalförbund hava var sin representant i alla dessa kommittéer.

Efter därom mottagen inbjudan bildades 1896 Svenska Kvinnornas Nationalförbund, vilket två år senare anslöt sig till världsförbundet.

Den svenska sammanslutningen ägnar sig dels åt uppgifter som medlemskapet av världsförbundet pålägger, dels åt sådana som kunna främja samarbetet mellan de svenska föreningar, vilka slutit sig till nationalförbundet.

Tack vare detta förbund har Sverige varit synnerligen väl och mångsidigt företrätt vid de internationella kvinnomöten, vilka under skydd av världsförbundet hållits i olika huvudstäder, däribland även i Stockholm 1911. Många framstående svenska kvinnor hava därvid hållit utmärkta föredrag eller gjort tungt vägande inlägg i diskussionerna. Svenska representanter hava även

haft säte och stämma i världsförbundets styrelse, nämligen professorskan Anna Hierta-Retzius samt fil. d. r. Alexandra Skoglund. Vidare kan nämnas, att svenska nationalförbundet stått som medunderstecknare till uttalanden i skilda internationella frågor, fallande inom ramen för världsförbundets verksamhet.

Med hänsyn till arbetet inom vårt eget land har nationalförbundet ägnat livlig uppmärksamhet åt alla önskemål, som legat kvinnovärlden om hjärtat, och givit strävandena härför ett kraftigt stöd. Bland dessa frågor kunna nämnas kvinnorösträtten, anställandet av kvinnliga yrkesinspektörer och kvinnliga polisbiträden, införandet av kontroll över biograferna, samt erkännandet av principen "lika lön för lika arbete", antagandet av den nya giftermålsbalken m. m.

De till nationalförbundet anslutna föreningarna äro: Fredrika-Bremer-Förbundet, Svenska allmänna kvinnoföreningen för djurens skydd, Göteborgs flickskoleförening, Kvinnoklubben, Föreningen för välgörenhetens ordnande, Föreningen Handarbetsvänner, G. C. I., Centralkommittén för arbetsstugor för barn, Svenska kvinnoföreningen för fosterlandets försvar, Kvinnoförbundet för Sveriges sjöförsvar, Vita Bandet, Svenska Röda korset, Sällskapet Iris (Göteborg), Sällskapet Hemmens Platsförmedling, Föreningen för sällskapsdamer, Den kvinnliga telegrafpersonalens förening, Föreningen Mjölkdroppen, Förbundet av Sveriges Kristliga Föreningar av Unga Kvinnor, Föreningen sjukvård hos fattiga inom Östermalm (Sthlm), Svenska skolkökslärarinnornas förening, Föreningen svenska konstnärinnor, Moderata kvinnoförbundet, Kvinnorna och landet, Akademiskt bildade kvinnors förening samt Sveriges slöjdlärlarinnoförening. *Varje ansluten förening har två representanter i nationalförbundet. I spetsen för detta står som ordförande fru Bertha Nordenson.

Förbundet har inga andra ordinarie inkomster än den årsavgift av 20 kr. som varje ansluten förening erlägger. Dessutom antager det "stödjande ledamöter" mot en engångsavgift av minst 300 kr. eller 50 kr. årligen under sex år. Att förbundet trots de obetydliga inkomsterna kunnat så värdigt representera Sverige utåt, som skett, har man haft att tacka den stora oföretvilligheten som visats av enskilda förbundsmedlemmar.

Den nyss gjorda uppräknningen av anslutna organisationer visar ju en ståtlig samling, men varje kännare av det kvinnliga föreningsväsendet i vårt land ser genast, att anslutningen på långt när icke är fullständig.

Den bör kompletteras! Det ligger i öppen dag, att det för de svenska kvinnovärlden vid många tillfällen skulle vara av utomordentligt stort gagn att inför de svenska statsmakterna och den svenska opinionen företrädas av en sammanslutning, ansedd och inflytelserik, i kraft dels av personerna däriin, dels av de bakom organisationen stående medlemstarka, solidariskt kännande kvinnoföreningarna. Det bör även vara en hjärtesak för de svenska kvinnorna att stödja den sammanslutning, som representerar Sverige inom det internationella kvinnoförbundet, där vi ju icke vilja saknas vid de tillfällen, då världens kvinnor samlas till rådslagning.

Aktiebolaget Nordiska Handelsbanken

Stockholm. GÖTEBORG. Malmö.

Egna fonder: Kr. 72,300,000:—

Fullständig bankrörelse.

Kvinnans väg till kunskap.

Vi återgiva här nedan några uppfostringsregler för "Blodiga Maria" 1553—58 drottning av England, utarbetade av en viss Vives. De hava något att berätta om hur livet gestaltade sig för den tidens kvinnliga ungdom.

Kläder: Låt henne icke kläda sig i sammet utan i ylle, icke i siden utan i linne och grovt linne. — "Vad kan den flicka mena, som sminkar sig?"

Föda: Fasta nödig, för att svalka ungdomens eld. Undvik varma kött-rätter!

Vanor: En flicka bör sällan gå ut. — Hon bör icke tillåta sig att försjunka i drömmar. Hennes sinne är obestämmt. Kardinaldygden, som omfattar alla andra, är kyskhet. — Dans bör undvikas: Vad kan den flicka mena, som låter skaka sig omkring ända till midnatt, utan att tröttna, och som, om hon bleve uppfostrad att gå till närmaste kyrka, kanske 200 steg, skulle svara att hon inte orkade gå utan måste rida o. s. v. Även läsning är strängt förbjuden eller blott tillåten under noggrann censur. (Bland författare till "opasande" böcker nämndes till exempel Boccaccio.)

"En ung flickas sällskapsdam bör vara dyster och allvarsam, de kvinnliga tjänarna dystra, bleka och aldrig bära granna kläder eller flätat hår! En kvinna bör aldrig lita på sitt eget omdöme, hon kan icke skilja sanning från lögn. En kvinna bör aldrig få lov att undervisa i boklig lärdom — hon bör aldrig framhäva sin mening gent emot en man, utan tåga, även om hon råkar ha rätt.

Kvinnan är ett svagt käril, hon har ingen omdömesförmåga."

Det är dock möjligt, att Vives regler icke togs alltför allvarsamt. Vi böra ha i minne, att Maria var systers till drottning Elisabeth av England och att Shakespeare, deras samtida, skildrade kvinnotyper, som oändligt höjde sig över Vives ideal. Portia, Viola och Beatrice som visade lärdom, parad med behag, mod med blygsamhet, skarpsinne med glattighet och styrka med ljvhet.

En annan möjlighet är att dessa kvinnotyper icke då funnos men för diktaren framträdde som en hägring, ett löfte för kommande tider.

De närmaste århundradena visade dock en avgjord tillbakagång ifråga om kvinnornas uppfostran. Medeltidens klosterekolor försvunno och reformationsstiden skänkte intet i stället för dessa uttorkade kunskapsbrunnar. Boklig uppfostran för kvinnor var snart en saga blott, den t. o. m. föraktades. Kvinnans karaktärsbildning försumrades fullständigt, och själv hade hon icke något annat värde än som könsvarsel.

Så började åter skolor upprättas för den kvinnliga ungdomen, dock ej för att stilla dess kunskapsbrist, utan endast för att utveckla sådana egenskaper och färdigheter, som skulle göra den tilldragande för det andra könet.

När de första, mera självständigt tänkande kvinnorna i början av förra århundradet höjde sin röst för en undervisningsreform, som skulle göra det möjligt för de unga flickorna att inhämta boklig kunskap, betraktades detta som en dårskap, vilken framkallade både löje och oro. Det motstånd, som restes mot denna kvinnliga frigörelse, var starkt och hårdnackat, men — det övervanns!

Varthän?

"Kristi församling och världspolitik" utgjorde ämnet för ett av de uppmärksammas föredrag, doktor Natanael Beskow under den gångna veckan hållit i Göteborg inför åhörarskaror, som till trängsel fylld föreläsningssalarna. Föredragen, som uppbyggos av en trosvis övertygelse, hölls i en lidelsefri ton och präglades av lugn saklighet.

Det var djärva tankar d. r. B. framförde, men hur osäker man än känner sig i fråga om möjligheten att tillämpa dem i det praktiska livet, måste man dock oförebällsamt erkänna, att talaren stod på en bergfast kristen grund: Kristendomen icke en religion endast för söndagen, utan till sina yttersta konsekvenser genomförd i livets alla förhållanden, de i samhället gynnade frivilligt avstående från sina förmansrättigheter, social och ekonomisk utjämning, heder och rättfärdighet i handel, näringar och människornas alla olika mellanhanden, den "individuella och nationella egoismen ersatta av nationellt och universellt broderskap! En mänsklighet dyrkande Gud och tjänande sin nästa! Inga sociala skrankor, allas lika rätt och människovärde, avrustning inåt och utåt!

Revolutionerande tankar alltså, vilka, omsatta i handling, skulle bringa samhället i den stora stöpskeden. Detta är dock en utsikt, för vilken man bävar tillbaka. Varför? Därför att man icke vet vad som skall framgå ur denna omvandlingsprocess — det utlovade tusenåriga riket eller dess diametrala motsats!

Men låt oss, om än under helt fria former, följa föredragshållarens tankegång.

Är den sociala omvälvningen något som vi efter behag kunna undvika? Bära vi icke var och en av oss på en övertygelse, skräckfylld eller förhoppningsfull, allt efter vår ställning till saken, att denna omvälvning är ofrånkomlig, att den *måste* komma och förr eller senare *skall* komma?

Varför icke för en gångs skull se denna fara i ögonen? Vad kunna vi resa till skydd däremot? Kunna de konservativa besvärja den genom att slå vakt om det bestående samhället? Kunna liberalerna med små demokratiska eftergifter förnöja de efter den absoluta makten hungrande arbetaremassorna? Skola de besinningsfullare elementen inom dessa stanna vid makten, när den en gång blivit deras? Skola de icke, så som vi sett vid alla revolutioner, trängas undan av ytterlighetsmännen och omvälvningen sluta i kaos och blodig anarki? Och krigsmakten, i vilken man vant sig att se även ett medel till det inre lugnets upprätthållande, utgör icke den en direkt fara därigenom att den alltid är ett organ, över vilket de förfoga, som innehava makten, även de som usurperat den?

Den stora sociala uppgörelsen är ofrånkomlig. Vad gå vi och våra efterkommande till mötes, om den skall taga form och färg av de känslor, som nu besjåla människorna, egoismen, guldhungern, misstron, hatet, hämnden, maktlystnaden?

Ryssland ger svaret!

Var finnes räddningen?

Var finns den kraft som skall förvandla egoismen till altruism, byta allas hat mot alla i broderskärlek, släcka hämndlystnaden, bereda rum för rättfärdigheten och den goda viljan människorna emellan?

I kristendomen!

Icke i en död namnkristendom utan i en levande kristendom, där fruktan

PRENUMERERA på KVINNORNAS TIDNING

genom att ringa upp tel. 18070 eller sänd ett brevkort med namn och adress till tidningens expedition, *Vallgatan 27, Göteborg*. Vi avhämta gärna *prenumerationsavgiften vid översändandet av utkomna nummer*. Till andra platser sändes tidningen pr post och mot postförskott.

PRENUMERATIONSPRIS KR. 6 PR ÅR!

Begär alltid

Kobbs Thé

Kerstin Lindahls
BLOMSTERAFFÄR
Korsgatan 4, Telefon 8462
Rekommenderas!

för Gud och kärleken till nästan äro de bärande krafterna.

Ett av kristendomen genomsyrat samhälle är icke skyddat mot sociala omvälvningar, en social utjämning betingas tvärtom med nödvändighet av broderskapsprincipen, men det är skyddat mot just det som vi frukta: våldsamma omstörtningar, förföljelse, maktmissbruk, förtryck, blodutgjutelse, skräckvälde.

Även den icke religiöst sinnade skulle utan bävan se den kommande stora sociala uppgörelsen till mötes, om vissheten förefunnas, att den skulle verkställas av människor, vilkas syftemål och handlingar besjålades av kristendomens anda. Alla de som med hemlig skräck tänka på, hur den värld skall gestalta sig, i vilken deras barn och efterkommande skola leva, skulle känna denna oro fullständigt stillad, om de med säkerhet visste, att kristendomens anda i full utsträckning där skulle bliva rådande.

Om jordens riken i sanning vore kristna församlingar med broderskärleken icke blott som ett nationellt utan även som ett internationellt faktum skulle också svården kunna omsidas till plogar, fästningarna raseras och gränserna läggas öppna.

Det tusenåriga riket! Men endast en skön hägring. Ännu väntar världen på sin första i verklig mening kristna stat!

Klockan nio.

En morgonstudie.

Det är morgon.

Staden ligger frisk och utvilad i vårvinterljuset. Klockan har nyss slagit halv 9. Gatorna äro nästan tomma, spårvagnarna rulla fram glest besatta. Allting rör sig i det lugna tempo hos en vaknad, men ännu ej fullt morgnad stad.

Snart blir tavlan något livligare. Husen börja utsläppa de första morgonvandrande — den spridda strömmen av folk, som äro tidigt ute. Det är en ström för sig: soignerade gentleman, chefer eller souschefer, lärare, damer i en eller annan ledande ställning eller damer som erhållit någon bättre reträttsplats. Alla gå långsamt — säkert, njutande av morgonen med den tillfredsställda minen hos dem, som veta med sig att de hinna — eller med lugnet hos dem som redan hunnit allt. T. o. m. deras yttre, som förete korrektheten i en väl beredd toalet, utstrålar en slags överlägsenhet över situationen.

I stillheten, som alltjämt vilar över staden, har dock småningom kommit en viss spänning.

På kyrktornens urtavlor vandra de förgyllda visarna. Klockorna slå snart — en efter en i alla stadens kyrkor — kvarnen till 9. Stadsbilden, nyss så fridfull, börjar märkbart förändras. De långsamt promenerande öka ofrivilligt stegen, andra, som plötsligt ha tillkommit, sträcka ut med god fart. De mörka punkterna bli flera och flera... Men ännu är det relativt morgonstämning — frid.

Och visarna gå däruppe — ta fem nya minuter — sex — sju...

Då springa med ens alla dörrar upp och alla gardiner hissas som på en hemlig signal. Från alla hus och håll och kanter störta människor fram mot de stora huvudpassagerna i mot stadens hjärta. De välla fram som

vårbackar, gjutande sig samman i breda floder — komma rännande från stadshöjderna, som lappar från fjälls. Det klappar och smäller av klackar — ett tusenstämmigt växande brus av marscherande fötters utväxling i crescendo. Höga klackar, låga klackar, bruna, svarta och röda klackar trumma fram över gatstenarna. Armar svänga som väderkvarnsvingar utefter sidorna för att öka farten, huvuden sträckas framåt...

Den ene halvspringer förbi den andre för att hinna en främre plats i de långa, framåttillande leden. Oron ökas oavbrutet med varje minut. Vid mynningen till några huvudgator brister den rörliga vägen som en fyrverkeripjäs — de mörka punkterna strös ut åt alla håll, jagande, halvspringande, smitande, väjande mellan fordon och bilar. För varje ny människovåg, som kastas fram mot mynningen, sändas några dussin blickar åhagsligt spörjande upp mot kyrktornets gyllene urtavla.

Minutvisaren står rakt upp — klockan slår vilken sekund som helst 9. Blickearna slungas alltmåra mot höjden — mot den fatala gyllene metallbiten, som hotfullt pekar däruppe på urtavlan. I somliga ögon läses spänning, i andra skräck, i alla oro. Livet tycks hänga på den obeckvliga visaren — livet — uppehållet.

En och annan börjar springa. En dam knäpper nervöst upp sin handsk — en herre sliter upp sin överrock. Och stegen regna, regna, som hårda eller dova droppar över gatans stenar...

Tornurets första slag klingar ut. En spritning, en skälvning genomliar lik en elektrisk ström de brådskande leden, och hundratals blickar ryckas såsom magnetiskt upp mot urtavlan.

Klockan slår 9! Varje slag viner som en pisksnärt över de framrusande leden. Hjärtan banka och pulsar hamra. Jakten på gatorna har nått sitt furiosa. Man spänner hela sin viljekraft för den sista spurten — de sista sprängen in genom en port — uppför en trappa — mot målet.

Klockan har slagit! Som genom ett trollslag stillnar allt av. Floderna äro borta — strömmarna uppslukade. Hären har marscherat förbi. På gatorna synes endast trossen — de försenade eller de som ännu icke skrivits in i rullorna, eller de som själva disponera sin tid. Och ingen av dem gör sig någon synnerlig brådska.

Klockan är 5 minuter över 9. Staden ligger avtystnad i dagens fulla ljus, från vilket morgonglansen redan vikit.

Sial.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Måndag sista gången
Orpheus i underjorden.
Tisdag premiär
Kärleken vaknar.

Lorensbergsteatern.
Varje afton kl. 8:
JOKERN.

Nya Teatern.
Varje afton kl. 7.30:
BARKEN MARGARETA.

PALLADIUM

Göteborgs största och
mest populära filmteater

De förmåsta programmen
från världens största film-
institut och alltid den mest
konstnärligt utförda musik

Safed den vise och
det sönderslagna
ägget.

"Jag hade en dag besök av en man, som berättade för mig, att han hade ett mycket häftigt lynne", skriver Safed den vise i the Congregationalist.

"Och han sade det på ett sätt, som han själv trodde vara ödmjukt, men som i verkligheten uttryckte en viss stolt självkänsla.

Jag svarade honom då, att han var småsinnad och inskränkt också.

Då blev han mycket uppretad och gav tydliga bevis för sitt påstående, att han hade ett svårt lynne.

När han hade hällit på en stund med att låta mig få veta sin mening om mig, så bad jag honom vara tyst och sade: "Jag trodde dig, när du sade, att du var häftig och uppbrusande, jag bad dig inte om några bevis på det."

Han svarade: "Du kommer ju och förolämpar mig. Ett häftigt lynne är inget bevis på inskränkt, utan på en varm och ädelsinnad natur. Om jag också lätt fattar eld, så blir jag snart god igen och färdig att ge upp rättelse och gottgöra."

Vi hade detta samtal i trädgården, och jag lämnade honom för ett ögonblick och gick bort till hönsgården efter ett ägg.

Sen kastade jag ägget mot spjalstaketet, så att det gick i trasor och stänkte ner staketet.

Och så sade jag: "Du alar om gottgörelse. Plocka ihop det där ägget helt igen i sitt skal, lägg så en höna på det och gör en ligghöna, en äkta Plymouth Rock, av et. Sen kan du komma och tala med mig om att gottgöra det onda du gör med ditt dåliga lynne. Du drar ner alla dina vänner med dina ursinniga utbrott, och sen går du din väg och lämnar åt dem att försöka tvätta av sig all den smuts du stänkt över dem och att glömma dina oförnuftiga ord. Och du tror, att sådant kan lyckas, och att du kan gottgöra!"

Den bästa gottgörelsen för ett dåligt lynne är att behålla det lynnety för sig själv."

Han svarade: "Men du sa om mig att jag är inskränkt och småsinnad, och en sådan förolämpning tål jag inte av någon människa."

"Du får allt tåla den en gång till av mig", sade jag. "Du är inskränkt. En uppbrusande människa är bara i stånd att se en sida i sänder av en sak och kan inte hålla inne med sin hårda dom, tills hon fått veta hela sanningen. Och eftersom hon är både in-

Är Ni trött,

kraftlös och missmodig gör en SANOKAPSEL om dagen förvånande verkan. Kapslarna alstra snabbt nerv- och muskelkraft, energi och levnadsmood. Askar om 20 kapslar kr. 4.25 å alla apotek och drogaffärer.

Liten kur (5 askar) kr. 20.—
Stor kur (10 askar) kr. 38.50

Teaterspalten.

Stora teatern i Göteborg nedlägger med föreställningen den 13 mars operetten »Orpheus i underjorden», och upptager i stället på programmet Edward Künnekes operett »Kärleken vaknar» som har premiär den 14. Iscensättningen verkställes av Arvid Petersen och dirigert är kapellmästare Hafgren. De övriga programmen för säsongen bliva »Flygande holländaren», »Micarème», »Pajazzo», Schuberts operett »Jungfruburen» och Verdis »Trubaduren».

Lorensbergsteatern och Nya teatern bibehålla tillvidare sina dragande program, den förra »Jokern», vilken i sinom tid kommer att efterträdas av komedien »Riddar Blåskäggs åtonde hustru», samt den senare »Barken Margareta», för vilken man ännu icke behövt utse någon efterträdare.

Biografteatern Palladium i Göteborg ger innevarande vecka May Edingtons drama »Läppar som ljuga». Det är en kärlekshistoria, som talar starkt till känslan samtidigt med att den tillfredsställer även dem som av en film begära stark spänning.

Olycklig ungdom.

Gjorda undersökningar hava visat att den tyska arbetareklassens ungdom kroppsligen och andligen försämrats under kriget. Den fyraåriga krigsperioden har tryckt sin kanske outplånliga stämpel på dessa 14—18-åringar. De blevo undernärda, fingo bristfällig skolundervisning, voro under en för dem viktig utvecklingsperiod berövade den faderliga tillsynen, hemfölla åt självsvåld och oarter. Man måste också räkna med den svåra själsliga påfrestring, som följde med krigsförhållandena, och vilken vida översteg deras krafter.

I kroppsligt hänseende visar denna ungdom brist på styrka och uthållighet. Särskilt synes enformigt arbete såsom fabriksarbete verka mera trötande än förr.

Den psykiska undermåligheten är måhända ännu mera framträdande. Dessa ungdomar visa en utpräglat motvilja mot allt tankearbete, äro o-lärliga, ointelligenta och synas fullständigt sakna förmåga att tänka logiskt. Vad som intresserar dem och vad de hava smak för är spännande upplevelser, rafflande biografiföreställningar och den sämsta lektyr.

De medel, med vilka man hoppas kunna bringa denna olyckliga ungdom hjälp, är i första hand kroppsövningar och sport, skrives till oss.

TÄNKESPRÅK.

Det är nödvändigt att kunna både straffa och förlåta.

Den som straffar blir icke alltid fruktad, men den som icke straffar blir alltid föraktad.

Det är den största grymheten att skona de elaka.

Frukten och svaghet komma människans att ljuga.

(Drottning Kristina av Sverige.)

skränk och barnslig, så blossar hon upp, som du ständigt gjort och gör. Smickra dig inte med att tro, att detta är tecken till en ädelsinnad natur. Jag har redan talat om för dig, vad det är tecken till."

Så gick jag och hämtade trädgårds-sprutan och ämnade spola ägget från staketet. Men då tog han slangen ur handen på mig och spolade själv staketet rent. Och så sade han: "Fast det inte står i min förmåga att producera en Plymouth Rock-höna av det där ägget, så har det inte blivit helt och hållet bortkastat."

Och jag är böjd för att tro, att han hade lärt sig något, som var värt offret av ett ägg.

Ett ägg är i alla fall bara ett ägg. Och jag skulle ha lust att köpa en hel del av den sorten och lära andra män och somliga kvinnor samma läxa."

Utlandskrönika

i sammandrag.

Veckans viktigaste utrikespolitiska fråga har varit den regeringskris, varav England hotats. Premiärministern Lloyd George gav tillkänna, att han hade för avsikt att träda tillbaka från sin post. Meddelandet kom som en fullständig överraskning för den engelska allmänheten och framkallade oerhörd uppståndelse. — I det engelska politiska livet räknar man egentligen endast med två partier, de konservativa och liberalerna, vilka tävla med varandra om makten. Det liberala partiet, vilket satt vid makten med Asquith som ledare och premiärminister, sprängdes under kriget och dess högra flygel, som leddes av Lloyd George, anslöt sig till högern. Denna koalition fick majoritet i underhuset och ur densamma framgick, sedan Asquith störtats, den nya regeringen, vars medlemmar togos ur såväl den konservativa som den liberala fraktionen. Lloyd George blev premiärminister. Koalitionen har under den senare tiden knakat i fogarne. Enigheten inom själva regeringen synes hava varit god, men högerkretsarne ute i landet börja längta efter separation från liberalerna och efter de gamla rena politiska linjerna, då varje parti gick för sig. Skilsmässoplanerna hava emellertid tillvidare skrinlagts, Lloyd George har återtagit sitt beslut om demissionering och låter frågan härom anstå tills tiden efter Genuamötet.

Denna konferens öppnas den 10 april och väntas bliva av lång varaktighet. Den egentliga striden kommer att stå om Versaillesfredstraktaten, dess ytterligare bekräftande eller dess revidering. De tyska tidningarna uttala en förhoppning, att Genuakonferensen skall bli "en negation av Versailles". Härvid sätta de huvudsakligen sin lit till den nya italienska ministären och dess fredsbenägenhet gent emot Tyskland.

Frankrike fortsätter sin militära inringning av nämnda land och söker genom Polen, som det har fullständigt i sin hand, anslutning till andra makter. Ett polskt-österrikiskt närmande förberedes sålunda och Finland har mottagit ett polskt erbjudande om försvarsförbund närmast mot Ryssland. Vissa finska kretsar äro för saken, under det att man från andra håll gör gällande, att Finland därigenom skulle råka i beroende av Frankrike och förlora Tysklands sympatier. I stället förordar man en orientering åt Sverige.

Alla våga öppet säga sin tanke — om de frånvarande.

Man kan säga mycket genom att tiga.

Nordlöfs handsydd

dam-skor i svart kalv kr. 34.—, kulört kr. 39.—
herr-skor i svart kalv kr. 37.—, kulört kr. 42.—
Kungsgatan 20. Kungsgatan 20.

Mademoiselle Exe.

Av
LANOE FALCONER.

Översättning för denna tidning av — e —.

(11)
Under tiden klädde sig Evelyn i flygande hast, och inom några få minuter åkte de två framåt vägen mot Lingford — och mot slottet Lingford! Evelyn kunde icke undgå att påminna sig samtalet från dagen förut, men hade icke mod att göra någon anmärkning eller fråga, så fullkomligt omedvetet och skuldfrött var uttrycket i ansiktet framför henne.

Då de snart skramlade upp för Storgatans ojämna stenläggning och stannade framför apoteket i Lingford sade Evelyn: "Där finns nog föga utsikt att få vad ni önskar er. Mr Jones har alltid 'just sålt ut' allt vad man möjligtvis kan hitta på och fråga efter."
Men så fort mademoiselle Exe

**Göteborgs
Hvitvaruaffär**
Specialaffär
för Damunderkläder.
OBS! KYRKO GATAN 15 OBS!

Det lyckliga
valet.

Det var en av de där barska dagarna. En rykande storm och snö i tätta virvlande moln.

En dörr slås upp och faller klingande igen, och jag befinner mig i en tropisk region med varm stilla luft, mättad med blomdoft — ett jättestort drivhuskomplex. Det är trädgårdsflickan som skall intervjuas.

Hon är en några år gammal bekantskap. Hon kom en vår för att sätta fason på en förvildad trädgård och för att samtidigt undersöka, om den lust för trädgårdssyret, som brann inom henne, var äkta eller endast ett hugskott.

Många tro, att trädgårdsskötsel är att gå och drömma i en örtagård, att njuta av dess blomsterprakt och, ordnande, plocka bort ett visnat blad här ett annat där, att binda samman sköna buketter —

Den här trädgårdsflickan provade på annat!

Hon fick gripa till spade, hacka, kratta och skottkärra. Ryggen värkte, det kom tjocka "trålar" i händerna och "självspriekor", hyn blev rödbrun och solen svedde brännblåsar på örnibbarne, hon fick krusbärs- och hallontaggar i fingertopparne, och det fanns även annat, som satte humöret på prov. Ogräset frodades och bredde ut sig och skatfamiljerna kommo från sina fredade bon i granngårdarnes värdräd och intogo sin tidiga frukost i jordgubbslandets finaste kvarter, retsamt lämnande de sura syltbären i fred o-c-h s-å v-i-d-a-r-e.

Men hennes kärlek till trädgårdssyret var absolut äkta. Hon knogade från tidiga morgonen till sena kvällen och när den kom längtade hon efter nästa dags morgon för arbetets skull — så underbart roligt var det!

När hösten bröt in, sökte hon sig som elev in i den stora trädgårdsanläggningen och sedan dess har hon levat i drivhus.

Nu gick hon där ung och rosig, en urbild av hälsan. Denna vackra blomstervärd var hennes. När hon visade dem, lyste hennes ögon och leendet vek icke från hennes mun.

Sida vid sida lägo drivhusen där. Värblommorna strålade i skärt, vitt, rött och lila — hyacinter och tulpaner, påsk- och pingstliljor, fuchsiorna stodo behängda med tunga blodröda droppar, syrenerna doftade sommar, guldregnet höljdes av guldgula hängen, azaleorna bredde ut sina prakt-

kom in i rummet, såg hon genast och pekade på just det liniment hon menade.

"Men, mademoiselle", utropade Evelyn, "detta var ett av de allra första namnen vi gissade på."

Men hon tillade ändå inte, att detta var ett så vanligt läkemedel, att mrs Merrington troligen hade två eller tre flaskor därav i sitt husapotek.

"Ja, jag tror nog, att jag är dummare än vanligt i dag, sade mademoiselle Exe stillsamt. Men ju mer Evelyn övertänkte allt det som hänt, desto mera övertygad vart hon, att mademoiselle Exe var allt annat än dum.

Där funnos två inkörsgrindar från landsvägen till den vidsträckt, ståtliga parken, som omgav slottet Lingford. De körde in genom skogsvaktargrinden, som låg närmast byn och när de åkte fram åt parkvägen, som ledde mer eller mindre i zig-zag upp till det högtbelägna slottet, utbredde sig framför dem en utsikt av sällsynt skönhet. Vågformigt sänkte sig landskapet utanför parken, och ångar, småskog och jaktmarker uppvisade en provkarta på färger och

HVAR 8 DAG

"en verkligt förstklassigt illustrerad tidskrift — — —"

"— med gedigen och fint kultiverad ton — — —"

SÄGER DAGSPRESSEN

Bör ej saknas i något svenskt hem!

PRENUMERERA Å NÄRMASTE POSTANSTALT ELLER BOKHANDEL!

VID DÖDSFALL

Ring 3623 eller 14090
C. L. Schmidts Begravningsbyrå
24 Kungsgatan 24, Göteborg.
Anordnar allt till begravning hörande på erkänt bästa sätt till ytterst billigt arvode. Söndaste och vackraste liksticker och svepningar.

fulla buketter, prunusbuskarne omgävos av skära blomsterkjolar, kameliorna välde sin röda blomstersky under drivhustaket och orkidéernas vingade blommor svävade i luften, fyllande den med sin sällsamma bedövande välukt —

Där ute dånade nordanstormen och snömolnen sänkte sig över drivhustaken —

Vi slutade vår vandring.

— Och här är roligt att vara?

Det är en vackert allvarlig blick i

De bästa HANDSKAR
och det rikaste urval
Drottningg. 24 HANDSKOMPANIET Tel. 15379

Låt ej
bedraga Er

att använda skarpa och frätande tvättmedel. Tomens välkända Tvättpulver är oskadligt för tvätten, men ger vid användning bästa resultat.

Friberg & Andersson

Inneh. Signe Friberg

VITVARUAFFÄR och
VÄVNADSHANDEL

Kungsporsplatsen 1
Telefon 7235

Victor Swenson & Co

Manufaktur- & Kappaffär
35 Kungsgatan 35.

KAPPOR, DRÄKTER &
KLÄDNINGSTYGER.

Stort och välsorterat lager av
Kläderna, Scheviot, Siden m. m.
för Kappor och Dräkter.

Duktyger och
Vita Vävnader

till fabrikspriser.
ALMEDAHLS FÖRSÄLJNINGSMAGASIN,
Kungsgatan 55.

Trädgårdsflickans ögon när hon svarar:

— Det finns ingenting liknande!
Och hon tillägger glatt: — Nu kan jag allting här. Jag reser ut för att lära mera och sedan köper jag mig en egen bit jord här hemma, bygger drivhus och odlar blommor — tänk i hela mitt liv! Jag önskar jag finge hålla på med det i evighet!

Tänk att ha ett levnadsyrke sådant, att man går till varje dags arbete som till en fest, och vill fortsätta med i evighet!

Har ni valt ert med sådan omsorg?
Sombody.

Lilla Brita, som börjat i småbarnsskolan, frågade sin mamma, vid hemkomsten därifrån: "varför ska vi varanda dag be om citron?"

Lärarinnan hade lärt barnen en liten bön, däri orden "giv oss i tron" förekommo!

SMAKFULLA KRANSAR

Tel. 4314.
10365

Dasa Blomsterhandel
Storgatan 31,
Göteborg.
Kistdekorationer.

Krantz

Holger Bille
TANDKLINIK
Vittfeltsplatsen 1 B. Tel. 19340. Göteborg.
(Mitt emot Engelska kyrkan).
Mottagningsstid vard. 10-3, sönd. 11-12.
Specialité: *Löständer* alla slag. *Gamla losgommor* omgörs och lagas ovanligt fort och billigt. *Guldarbeten*, *guldbryggor* och *guldstiftänder*.
Resande kunna erhålla sina arbeten på dagen. OBS! Billiga priser.

Den nya giftermålsbalken.

VII.

Makarnes egendom.

I fråga om *förvaltningsrätten* stadgar den nya giftermålsbalken (alltså för de nyare äktenskapen) att vardera maken fullt självständigt förvaltar sin egendom, både den som är hans enskilda tillhörighet och den som utgör giftermålsbalken. Detta senare måste dock värdas så, att det ej minskas, andre maken till förfång. Bryter make mot detta stadgande kan den andre göra krav på en delning av giftermålsgodset samt ersättning för den lidna förlusten.

Det är icke nödvändigt att vardera maken förvaltar sin egendom. Denna rätt kan av ene maken överlämnas till den andre. Å andra sidan kan ett sådant uppdrag när som helst återkallas.

För både de äldre och de nyare äktenskapen gäller, att make ej får avhända sig *fast egendom*, i vilken andre maken har giftermålsrätt, liksom ej heller belasta den med inbördes för gäld utan andre makens skriftliga och bevitnade medgivande.

Vidare får make ej utan andre makens samtycke avhända sig eller pantsätta lösören, i vilka denne har giftermålsrätt och vilka ingå i det makarnes gemensamma begagnande avsedda bohaget eller utgöra andre makens nödiga arbetsredskap eller äro avsedda för barnens personliga bruk.

Från dessa stadganden finnes ett undantag. Om ene maken utan skäl nekar den andre maken rätt att avyttra, inbördes eller pantsätta sitt giftermålsgodset kan denne hänskjuta frågan till vederbörlig domstol i och för avgörande.

De för de nya äktenskapen avgivna reglerna för makarnes egendomsförhållanden gälla i sin helhet även för de äldre äktenskap, där de båda makarna vunnit boskillnad eller hemskillnad samt även i fråga om

dem där makarne före vigseln genom äktenskapsförord överenskommit, att all deras egendom skall vara enskild med rätt för hustrun att själv förvalta sin egendom.

Vidare är att märka att hustrun inom äldre äktenskap själv äger att råda över all egendom som efter den 1 jan. 1921 tillfaller henne i arv, gåva eller genom testamente samt även över avkastningen därav. Samma förvaltningsrätt kan hon erhålla jämväl över enskild egendom, som tillfallit henne före den angivna tidpunkten, om hon och hennes make genom äktenskapsförord därom överenskomma. Denna möjlighet har särskilt öppnats för de äldre äktenskapen.

Med hänsyn till makarnes skulder stadgar lagen för de nya äktenskapen:

"Envar av makarne svare med sitt giftermålsgodset och sin enskilda egendom för den gäld han gjort före äktenskapet eller under dess bestånd."

Här svarar sålunda var och en för sig. Ett undantag gives dock. För den skuld den ene maken gjort för den dagliga hushållningen eller barnens uppfostran och verkligt behov därför förelagat, är även andre maken betalningsskyldig.

För de skulder makarne gemensamt gjort under äktenskapet svara de "en för bägge och bägge för en". Fordringsägaren kan alltså utkräva hela sin fordran av vilkendera maken som helst. Den make som betalar skulden, har sedan rätt att avfordra den andre maken hälften av beloppet. (Forts. i nästa nummer.)

Ett omen.

När prinsessan Mary av England i dagarna firat sitt bröllop med en man av icke kungligt blod, kan det vara av intresse att minnas en liten episod vid föräldrarnes kröningsfest i Westminster Abbey. Prinsessan var då ca 14 år och klädd i en vit kort klänning, men med hermelinsmanteln över axlarna och furstinnekronan på det unga huvudet skred hon vid kronprinsens sida framåt den mattbelagda gången mot deras platser i koret. Men plötsligt fastnade klacken i någon ojämnhet; ett slingrande steg framåt för att återvinna jämvikten och kronan rullade framåt gången. Prinsessan av Wales, som hövlig gentleman, skulle just rusa efter systemens dansande krona, men hindrades genom ett vördsamt men fast grepp i axeln utan den uppvaktande officeren från att begå denna oförsiktighet. Tänk om hans — tronföljarens krona också trillat av! Hennes krona placerades åter på det ljuslockiga flichuvudet, men en susande viskning gick genom de tätt packade leden av pärer och deras gemåler — ett omen! ett omen! Nu har prinsessan Mary själv löst detta "omen" på det lyckligaste sätt. Furststekronan har avlagts för en grevekrona och mätte kungadottern bli lycklig som Viscountess Lascales.

"Varför dör kärleken?"

(Till diskussionen i denna fråga.)

För undertecknad verkar det, som om det alltför tidiga äktenskapet vore en av anledningarna. De bägge kontrahenterna mötas i sin ungdoms vår.

Hon tilltalar honom genom sitt glada sprudlande sätt — och kanske ofta genom sitt vackra yttre. Att hon är mera djupgående, är kvick och intelligent "är en behaglig krydda". Allt-nog han beundrar, ja nästan avgudar henne. "Hon eller ingen!"

Han tilltalar henne genom sitt stilig, manliga utseende. Att han inte har någon hjärna, och knappast något hjärta, det märker hon just inte. Kommer det fram något misshagligt under förlovningstiden, så överses det så gärna med. "Det skall jag nog ta bort, när vi bli gifta". Hon lutar på sin makt. Och kärleken överskyler allt. "De äro ju så lyckliga som få! De ha säkert inte lätit det psykologiska ögonblicket gå förlorat!"

De gifta sig — ett idealäktenskap. — små "förtjusande" pratstunder efter middagarna — allt är lycka och solken.

Då ett par år ha förflutit bli pratstunderna efter middagen tråkiga, ty de äro uttrötta på ämnet: *Kärlek*. Något annat ha de inte att säga varandra. De gå omkring i sitt vackra hem, som två för varandra främmande varelser. De anstränga sig att finna något förlösande samtalsämne vid måltiderna, men det är som orden klubbade fast vid tungan. Det är grått och kallt — solen och värmen äro borta. Mannen längtar ut till kamrater — men hustrun får vara hemma och sköta sitt.

Han nästan hatar denna kvinna, som kom emot honom, just när han skulle träda ut i livet. — Och som han då trodde "var den enda kvinnan i världen".

Hon känner att denne man är ingenting för henne. De stötestenar hon fann under förlovningstiden ha under äktenskapet växt till oöverkomliga berg. Tankeutbyte med denne man är uteslutet, och han föredrar bridge och punch framför sång och musik, som på honom verka som oväsen.

Skulle dessa två människor vid mognare ålder dragits till varandra? — Knappast! — De hade nog haft så olika mål och intressen, att de utan skepsbrott passerat varandra.

Detta är en synpunkt, men det finns många, många fler.

Veni Vidē.

Det är flera människor som äro olyckliga på grund av bristande överblick på grund av ett knappt dagligt bröd.

Ni kan vara säkra på att *Zelos Aluminiumputz* är fritt från syror och andra för händerna eller metallen frätande beståndsdelar.

Tillverkare: Fabriken Zelos, Göteborg.

Fiskhallen

Grönsaksstorget

rekommenderar sina 1:ma varor både färskvattens- och saltjöfisk. Rökta lax & konserver till billigaste priser. Varorna hemsändas. Ring tel. 5438 — 5439

Filial Bazar Alliance. Tel. 15324

Kvinnor i engelska överhuset.

De engelska kvinnorna, vilka genom rösträttsreformen 1919 fingo rösträtt och valbarhet till underhuset, hava nu också hällit sitt inträde i överhuset, där icke mindre än 24 kvinnor omedelbart komma att taga säte. Kravet härom restes av viscountess Rhondda, dotter till framlidne lord Rhondda. Hon begärde att i egenskap av "peeress in her own right" och i kraft av 1919 års lag, som bestämmer att kön icke får utestänga någon från offentliga värv, skulle få intaga den efter fadern ärvda platsen i överhuset. Kravet godkändes. Ytterligare 23 "peeresses in their own right" hava av samma grunder erhållit ledamotskap av överhuset, som med uppriktig ledsnad hälsat den kvinnliga invasionen.

I en bierlokal i Hamburg inträdde en amerikan och begärde ett glas pilsner. Denna serverades och glasets stöd på den vanliga tjocka pappersbrickan, som var aldeles ny. Efter en stund rekvirerade han ännu ett glas, och då kyparen som icke såg till pappersbrickan trodde sig ha glömt lägga fram den, hämtade han en ny, med en mumlad ursäkt. Efter ännu en stund rekvirerade amerikanen ännu ett glas bier, "men den här gången utan kex!"

KLÄDNINGAR

i gabardin, cheviot, taft till enormt billiga priser.

KONFIRMATIONS- KLÄDNINGAR efter mått, från 20 kr.

BESTÄLLNINGAR av dräkter, kappor, klädningar utföres omsorgsfullt och billigt.

H. AXMACHER, Syateljéer

S. Larmgatan 11 • Telefon 15516

NU INKOMMET, till dagens lägsta priser!

Handvävda, färgäta Bomullstygger, stor sortering. Ylletyger, Viyella, Flanel, till klädningar och blusar. Blekta och oblekta Vävnader, bästa fabrikat, med stor rabatt å stycke. Prima kulörta Skjorttyger, Möbelytger, Gardiner, Borddukar, Bolstervar, Sängtäcken, Linnevävnader, Handdukar och Dukttyger, bästa kvalitet. Lahmans Herr- och Damunderkläder. Strumpor. Snöbliv. Näsdukar. Förkläden. Prima Bomulls- och Ullgarner.

H. AXMACHER, Syateljéer

S. Larmgatan 11 • Telefon 15516

BERTHA ANDERSON,

15 Korsgatan 15

Yllevaror
direkt från tillverkning
AXELSCHAL, 175 cm. lång, 50 cm. bred, (fransad) kr. 8.50.
DAMSTRUMPOR, kamgarn, kr. 2.50-2.75
MANSSTRUMPOR, " " kr. 1.90
Garn och färgprov på begäran.
Order emottages tacksamt ad. HEDVIG HOFFMAN, Kvinna, (Vestergötland)

Göteborgs sjukstuga för övre Norrland.

På uppmaning av biskop Bergqvist och en del norrländska riksdagsmän igångsatte på sin tid grevinnan v. Eckermann, ordf. i Sveriges moderata kvinnoförbund, ett energiskt arbete bland kvinnor inom och utanför detta förbund för upprättandet av sjukstugor och härbärgen med vid dem anställda sjuksköterskor i de av det allmänna försummade ödebygderna i övre Norrland.

Även Göteborgs kvinnor hava lämnat sin intresserade medverkan i detta arbete. För medel, som av dem insamlats, kommer nu en sjukstuga att uppföras i Arjeplog, ett av de vidsträcktaste kyrkbydistrikten där uppe och ännu i saknad av apotek, sjukvårdsinrättning, läkare och sjuksköterska. Bygget skall taga sin början redan i vår. Röda Korsets Göteborgsavdelning har till den blivande sjukstugan skänkt femton sängar med fullständig utredning och sjukvårdsplagg.

De medel, som finnas disponibla för sjukstugan äro icke tillfyllest, varfore man, för att stärka kassan, ämnar giva en konsert i Annedals kyrka i Göteborg den 19 mars kl. 7 e. m. Alla bidrag till sjukstugan, kläder, linnevaror, husgerädsartiklar o. d., mottagas med tacksamhet och kunna lämnas till Fröken Helene Bonnier, Avenyen 6, Göteborg, tel. 3484.

Bråsth Konditori

Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)

REKOMMENDERAS.

Extra Prima Press- och Droppkäta

Damkläde

i ett flertal moderna färger

utväljes billigt direkt från lager.

S. ERICSSONS KLÄDESLAGER,

Järntorget 3, Wilsons hus, 2 dra vän.

Öppet 8-7.

BÖCKER

och BOKSAMLINGAR

köpas av

H. MELLGREN ANTIKVARIAT

Vasaplatsen 8. Tel. 16145.

A. Ellwén

Kött- & Fläskaffär

Saluhallen 133. Telefon 4481.

OBS! Prima varor. Billiga priser.

Redbar behandling.

Parfymeri • Toal • Bijouteri
Galanteri • Afär
57 Kungälvsgatan GÖTEBORG Rikatel. 471

Från Ystad till Haparanda användes

YVY-TVÅL.

Säljes i varje väl sorterad parfym- och herrekliperingsaffär.

Osterlin & Ulriksson, Kem.-tekn. Fabrik, Ystad.

Elsa, tre år, reser i sovkupe för första gången, och den ovanliga situationen gör henne orolig, och trots alla tröstande försäkningar att mamma och pappa äro där, och att en skyddsängel vakar över henne hörde man alltjämt en liten gäll barnröst:

"Är pappa där?"

"Ja, min lilla tös, sov nu gott."

Efter några minuter: "är mamma också där?"

"Ja, Elsa lilla, men nu skall du sova."

Och så fortgick det vidare en god stund.

Då hördes plötsligt ur grannkupén en dundrande stämma: "Ja, för tusan, vi ä här allesammans, pappa och mamma och bröder och systrar och farbröder och fastrar."

Ett ögonblick teg Elsa och så kom det lägmält:

"Mamma."

"Ja, mitt barn."

"Var det min skyddsängel?"

Ett kosteligt remedium.

Den gamle medicine professorn Palmberg talar i sin "Svenske örtekrans (som utkom under Karl XI:s tid) om "Björken", dess kraft och "verkande". Efter att ha skildrat björklövens skapnad, björkens ved samt björken såsom växt jämte björksavens gagn mot klåda, gulsof, fingersår m. m., yttrar han följande: "Ett kosteligt Remedium finner man av detta Träds Kvistar, emot Olydige, Olätige och Varnartuge Barn, om man smörjer them Morgon, Middagh och Affton, efter som the betarfa till, mer eller mindre med samma Kvistar som äro mjuke och friske, thet gör them heel, fixa och Snälla, ähr proberadt på många tusinde och vist befundet."

Ni önskar er guld. Hämta det, det finns överallt! Vilka är det som nu äro världens rika? De som för femtio år sedan voro barfotalassar utan ett öre på fickan.

Det storslagna prinsessbröllopet i London

illustreras på ett enastående briljant sätt i veckans nr av HVAR 8 DAG med ett stort antal särskilt för HVAR 8 DAGS räknning tagna originalfotografier från den praktfulla bröllopsfesten. Det innehållsrika häftet bjuder därjämte på ett flertal aktuella porträtt och bilder till den in- och utländska dagskronikan, ett bidrag till John Ericssonminnet m. m. Dessutom må nämnas några för HVAR 8 DAG skrifna svenska noveller av Fredrik Persson, Maj Hirdman m. fl.

Platsannonser

införas för 10 öre ordet i båda upplagorna av **Norrlandsposten**, **Gefle**. Minsta annonspris kr. 1.50. Frimärken mottagas i likvid.

ARLA MJÖLK

Distribution på glasflaskor

Tel. 8578, 3699

ARLA MJÖLKSERVERING

Drottninggatan 13. Tel. 9096.

hade greven färdig på en presentertalrik. Endast för hans skull hade hon kommit till Långford, och nu skulle hon icke ens få se honom.

"Vi få väl nu ge oss av", sade Evelyn i nedstämd ton.

"Tror du att hästarne ha' vilat nog redan?" undrade mademoiselle Exe.

"Har du lust att gå genom parken till grunden?" frågade Parry, inspirerad av sin önskan att uppskjuta avskedet så länge som möjligt. "Och vagnen kan komma efter, och så kan ni stiga i vid grunden."

Evelyn tackade. "Jag tycker mr Lethbridge's idé är utmärkt", sade mademoiselle Exe. Du har inte alls haft någon promenad i dag, kära Evelyn."

Och så togo de avsked. De hade icke gått långt på en liten slingrande parkstig, nu belyst av rödgula sneda strålknippen från en solig västerhimmel, silande genom bladlösa grenar, då de mötte mr Cosmo Fox — ensam.

"Var har du gjort av greven?" frågade Parry; "Evelyn håller på att dö av längtan att få se honom."

"Avundsvärda man!" sade mr Fox.

"Er smickrande önskan kommer nog att uppfyllas litet längre fram, kära Evelyn. Jag lämnade honom att sluta sin cigarr nere vid grandungen. Och Parry skall presentera honom för er! Det kallar jag överdrivet generöst! Har Parry redan berättat för er, att greven är änklings och omätligt rik?"

"Ja, det kan minsann behövas", sade Parry, då mr Fox fortsatt sin väg. "Om någon skall kunna besluta sig för att gifta sig med honom."

"Jag hör inte ens på, vad du säger om honom", sade Evelyn, "du är så fördomsfull. Är det inte dumt mademoiselle? Var i all världen har hon tagit vägen?"

De sågo sig tillbaka, och hon var ett litet stycke bakom dem, stod böjd, som om hon hölle på att binda sitt skoband.

"Hör du, Parry", sade Evelyn, "du skall vara litet försiktig med vad du säger om greven, när mademoiselle hör det, för ..."

"Där är han", sade Parry.

Och där var han! Han kom rakt emot dem, mittfiguren i ett långt perspektiv av sammanslingrade blad-

lösa grenar och solstrålar. Han rökade och gick med ögonen tankfullt fästade på marken, så att han icke såg dem. Evelyn hann endast med att få ett kort intryck av ett mycket mörkt, fränstötande ansikte, som tycktes sammansatt av olika typer; ett ansikte med långskurna österländska ögon och en framträdande djurisk underkäke — då han helt plötsligt, som om han lydde en hastig impuls, och synbart okunnig om deras närvaro, vred skarpt åt vänster och gick raskt nedåt en liten sidostig.

"Nej, vet du Parry", ropade Evelyn förargad, "detta kan man verkligen kalla otur."

"Hur i all världen kunde jag rå för det?" försvarade sig Parry, men Evelyn, som vände sig om för att svara, förstummades vid åsynen av mademoiselle Exe tätt bakom dem. Hennes ansikte var dödsblekt, med den tunga blyfärg, som man endast finner hos sådan hy som hennes.

"För guds skull, mademoiselle, är ni sjuk?" utropade Evelyn.

"Nej, nej, ingenting farligt, endast en smula hjärtkramp", sade mademoiselle Exe med en svag röst, och

händerna tryckta mot bröstet under hennes veckrika kapp.

"Tag min arm", sade Parry. Mademoiselle Exe avböjde, men då de båda voro enträgna, så emottog hon till slut det erbjudna stödet. Långsamt skredo de framåt, och det undgick icke Evelyns vakna öga, att mademoiselle Exe kastade en hastig ivrig blick nedåt stigen, där greven försvunnit.

Den erfarna, lilla romanläserskan hade redan sin dom färdig:

"Där finns inte det ringaste tvivel att mademoiselle är kär i greven."

Evelyn både yvdes och var glad över den upptäckt hon gjort. I dikten hade hon lärt känna mången roman, men en riktig roman i verkliga livet, och som utspelades sådär framför hennes egna ögon, var något helt annat, och en erfarenhet lika ny som förtrollande. Hennes högsta önskan var nu att få veta något om det förflutna, för att kunna mer intelligent följa och bedöma det närvarande, som upprullade sig för henne likt ett levande drama. Hon bara längtade efter att få ett ostört samtal med hjältinnan själv. Men därtill fanns för

närvarande ingen möjlighet. Dagen efter, baldagen, var en dag av vildaste virrvarr och brådska. I hela grannskapet var det en oskriven lag, att man icke kunde bjuda någon av umgänget på något utan att bjuda alla. Det var egentligen ett odrägligt tingens tillstånd, och resultatet var att man undvek att göra bjudningar, men Merringtons var ett gästfritt hus, och när där nu skulle bli bal, så fick det lov vara en riktig bal, och alla måste bjudas. En del folk uttalade sig skarpt över mrs Merrington, som ställde till på i fastan, men deras religiösa övertygelse var icke stark nog att förbjuda dem antaga inbjudningen. Mr och mrs Barnes kommo emellertid inte, och mrs Barnes skrev ett postscriptum till sitt svar på bjudningen, ett postscriptum, som hon i kommande dagar ofta triumferande citerade, vari hon uttryckte ett allvarligt hopp, att detta direkta vanhelgande av den heligaste särskild fruktansvärd straffdom för huset och dess invånare. Icke desto mindre hade "kyrkan" visat sitt gillande därigenom att mr Golding lovat

(Forts. i nästa nr.)